

PRZYKŁADOWY OPIS ŚCIEŻKI DEKONTAMINACYJNEJ
W PRZYPADKU ZAGROŻENIA BIOLOGICZNEGO

I. SPRZĘT POTRZEBNY DO REALIZACJI ZADANIA.

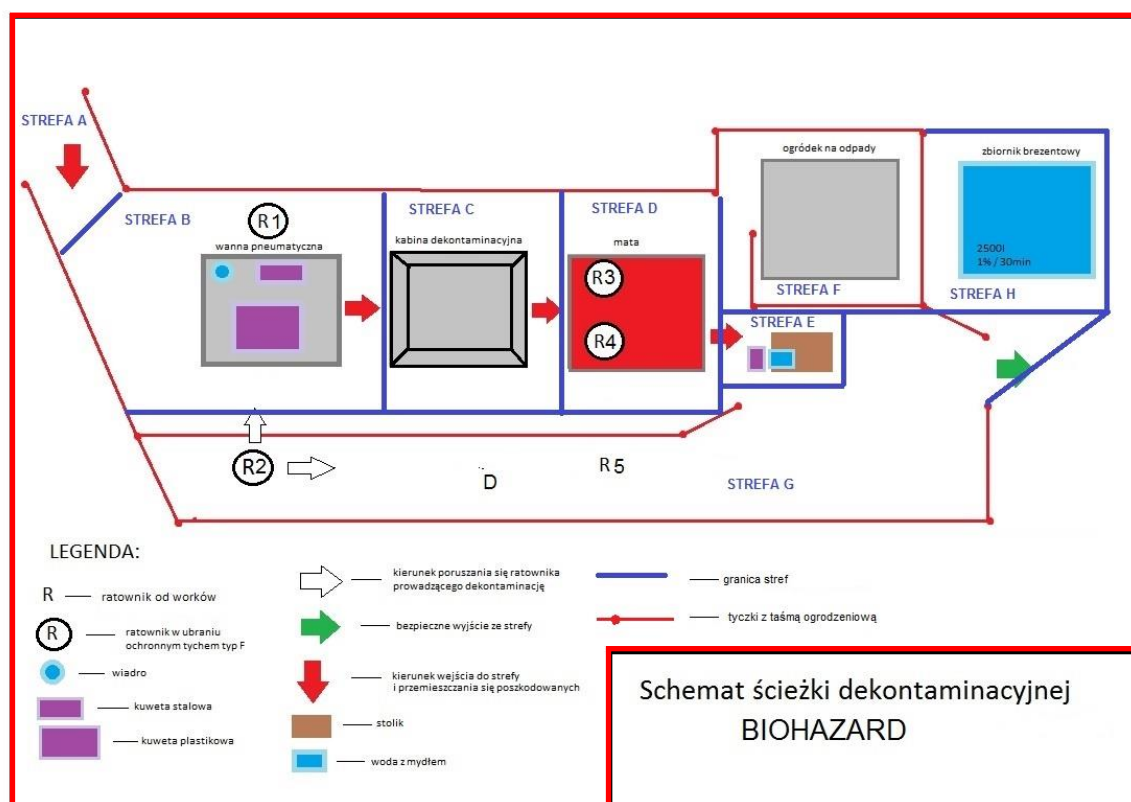
W zależności od posiadanych sił i środków zadanie realizować przy użyciu:

- 1) ubrania ochronne dla ratowników wraz z maską pełnotwarzową z filtropochłaniaczem,
- 2) wanny, kuwety, pojemniki, plandeki, worki foliowe niezbędne do zabezpieczenia sprzętu używanego przez skażonych ratowników,
- 3) wanna pneumatyczna,
- 4) wiadro / pojemnik o pojemności około 10 l wypełnione do połowy roztworem dekontaminacyjnym,
- 5) kuweta / pojemnik o wymiarach min. 0,6 m x 0,6 m – napełniony roztworem dekontaminacyjnym przynajmniej do wysokości 5 cm,
- 6) kuweta / pojemnik o wymiarach min. 0,3 m x 0,5 m – napełniony roztworem dekontaminacyjnym przynajmniej do 3/4 wysokości (do płukania i namaczania szczotki),
- 7) szczotka z miękkim włosiem (podobnego typu jak szczotka do mycia samochodów ciężarowych),
- 8) dwa opryskiwacze napełnione roztworem dekontaminacyjnym (proces dekontaminacji można przeprowadzić przy użyciu jednego opryskiwacza, ale wymaga to dodatkowych czynności),
- 9) kabina dekontaminacyjna,
- 10) plandeka o wymiarach min. 3 m x 3 m – do rozbierania,
- 11) folia ochronna o wymiarach min. 5 m x 5 m – do zabezpieczenia miejsca składowania odpadów,
- 12) worki na odpady medyczne o poj. 60 l i 120 l,
- 13) pojemniki twardościenne na odpady medyczne o poj. 60 l,
- 14) taśma klejąca wodoodporna,
- 15) zalecane nożyki jednorazowe (podobnego typu jak nożyki do tapet),
- 16) stolik,
- 17) pojemnik z kranikiem napełniony wodą o poj. min. 5 l,
- 18) mydło w płynie z dozownikiem,
- 19) kuweta / pojemnik na wodę z mydlinami o poj. min. 5 l,
- 20) zbiornik do przeprowadzenia dekontaminacji technicznej sprzętu wraz z elementami pozwalającymi dociążyć sprzęt dekontaminowany – jeżeli dekontaminacja techniczna sprzętu będzie prowadzona na miejscu działań,
- 21) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową.

II. DZIAŁANIA PRZYGOTOWAWCZE.

Wyznaczenie i przygotowanie miejsc:

- 1) gromadzenia ratowników przeznaczonych do dekontaminacji (STREFA A),
- 2) mycia i dekontaminacji ubrań ochronnych ratowników (STREFA B),
- 3) spłukiwania ubrań ochronnych ratowników (STREFA C),
- 4) rozbierania ratowników (STREFA D),
- 5) mycia rąk (STREFA E),
- 6) składowania odpadów (STREFA F),
- 7) pracy ratowników czystych (STREFA G),
- 8) dekontaminacji technicznej sprzętu (STREFA H),
- 9) regeneracji dla zdekontaminowanych ratowników (napoje, komfort termiczny, itp.).

Rys. 1. Organizacja miejsca dekontaminacji ratowników.

WARUNKI ROZPOCZĘCIA DEKONTAMINACJI

1. Dokładne przygotowanie ścieżki dekontaminacyjnej oraz sprzętu wykorzystywanego w procesie dekontaminacji.
2. Przygotowanie roztworu dekontaminacyjnego oraz określenie czasu oddziaływania roztworu dekontaminacyjnego na powierzchnie skażone niezbędny do prawidłowej dekontaminacji zgodnie z wytycznymi właściwego Państwowego Inspektora Sanitarnego.
3. Dowódca SGRChem wraz z Kierującym Działaniami Ratowniczymi (KDR) oraz Państwowym Inspektorem Sanitarnym ustala:
 - 1) jaki sprzęt użyty w procesie dekontaminacji będzie przeznaczony do utylizacji, a jaki będzie poddany dekontaminacji właściwej,

- 2) czy dekontaminacja właściwa sprzętu będzie realizowana od razu na miejscu czy w innym czasie i ewentualnie w innym miejscu,
 - 3) jak grupować sprzęt zdejmowany z ratowników pakowany w worki na odpady (np.: gdy cały sprzęt będzie utylizowany to do jednego worka ubrania, rękawice i buty, a do drugiego maski i filtropochłaniacze lub gdy będzie prowadzona dekontaminacja techniczna wówczas do jednego worka ubrania, do drugiego worka maski do trzeciego worka filtropochłaniacze, do czwartego worka buty i rękawice),
 - 4) Państwowy Inspektor Sanitarny określa rodzaj preparatu oraz jego stężenie do przygotowania roztworu dekontaminacyjnego wykorzystanego do dekontaminacji technicznej sprzętu.
4. Po odpowiednim przygotowaniu ścieżki dekontaminacyjnej KDR jeszcze raz przypomina i objaśnia swoim ratownikom po kolei proces dekontaminacji.
 5. Każdy z ratowników ma powtórzyć zadania jakie będzie wykonywał.
 6. Prawidłowe ubranie się ratowników prowadzących dekontaminację w ubrania ochronne.

Fot. 1. Wyznaczone strefy ścieżki dekontaminacyjnej.

III. POSTĘPOWANIE.

Ratownik brudny – ratownik poddawany dekontaminacji.

Ratownik czysty – ratownik realizujący dekontaminację (oznaczony literą „R” i kolejną cyfrą zaczynając od „1”).

Dowódca – KDR lub ratownik przez niego wskazany do kontrolowania i zarządzania procesem dekontaminacji na ścieżce dekontaminacyjnej (oznaczony literą „D”).

1. **STREFA A** – strefa gromadzenia ratowników przeznaczonych do dekontaminacji:
 - 1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:
 - a) wanny, kuwety, pojemniki, plandeki, worki foliowe niezbędne do zabezpieczenia sprzętu używanego przez skażonych ratowników,
 - b) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,
 - 2) **ratownik brudny** powinien:
 - a) stawić się w strefie gromadzenia,
 - b) pozostawić posiadany sprzęt w przygotowanym do tego miejscu,
 - c) czekać na polecenia ratownika czystego R1,

Fot. 2. Strefa oczekiwania i składowania sprzętu.

- 3) **ratownik czysty R1** powinien:
 - a) ustalić i przekazać do dowódcy D ilość ratowników, którzy zgłosili się do STREFY A,
 - b) sprawdzić stan psychofizyczny dekontaminowanego ratownika,
 - c) sprawdzić zapas powietrza w aparacie ochrony dróg oddechowych dekontaminowanego ratownika,
 - d) ustalić jakie elementy ubrania uległy skażeniu,
 - e) ustalić w jaki sposób ratownik uległ skażeniu,
 - f) wydawać proste polecenia, np.: „Podnieś wysoko ręce i obróć się!” ,

- g) dokonać szybkiej oceny wizualnej stanu ubrania ratowników celem określenia jego ewentualnych uszkodzeń,
- 4) **dowódca D** powinien:
- a) ustalić ilość ratowników, którzy zgłosili się do STREFY A,
 - b) wydać zgodę na rozpoczęcie procesu dekontaminacji,
 - c) decydować o wprowadzaniu kolejnych ratowników brudnych do STREFY B.
2. **STREFA B** – strefa mycia i dekontaminacji ubrań ochronnych ratowników:
- 1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:
- a) wanna pneumatyczna,
 - b) wiadro / pojemnik o pojemności ok. 10 l wypełnione do połowy roztworem dekontaminacyjnym,
 - c) kuweta / pojemnik o wymiarach min. 0,6 m x 0,6 m – napełniony roztworem dekontaminacyjnym przynajmniej do wysokości 5 cm,
 - d) kuweta / pojemnik o wymiarach min. 0,3 m x 0,5 m – napełniony roztworem dekontaminacyjnym przynajmniej do 3/4 wysokości (do płukania i namaczania szczotki),
 - e) szczotka z miękkim włosiem (podobnego typu jak szczotka do mycia samochodów ciężarowych),
 - f) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,
- 2) **ratownik brudny** powinien:
- a) wykonywać dokładnie polecenia ratownika czystego R1,
 - b) wejść do strefy dopiero po wyraźnym poleceniu ratownika czystego R1,
 - c) wejść do wanny pneumatycznej,
 - d) dokładnie umyć rękawice roztworem dekontaminującym znajdującym się w wiadrze / pojemniku,
 - e) wejść do kuwety / pojemnika z roztworem dekontaminacyjnym,
 - f) wypłukać dokładnie podeszwy butów,
 - g) wykonywać sekwencję ruchów obrotów i uniesień rąk i nóg zgodnie z poleceniami ratownika czystego R1,
- 3) **ratownik czysty R1** powinien:
- a) wprowadzać ratowników brudnych do STREFY B,
 - b) zarządzać ratownikami brudnymi w STREFIE A, STREFIE B oraz STREFIE C,
 - c) unikać zbędnego kontaktu bezpośredniego ze skontaminowanym ratownikiem,
 - d) zapewnić właściwą stabilizację dla przemieszczającego się na ścieżce dekontaminacyjnej ratownika brudnego,
 - e) zabezpieczyć tor przejścia przed możliwością potknięcia,
 - f) nadzorować, weryfikować i uzupełnić proces samodekontaminacji ratownika brudnego,
 - g) wydawać proste i zrozumiałe komunikaty ratownikom brudnym,
 - h) umyć ubranie ratownika brudnego wykorzystując szczotkę z miękkim włosiem,
 - i) wskazać ratownikowi brudnemu miejsce oczekiwania w wannie pneumatycznej w trakcie oddziaływania roztworu dekontaminacyjnego,
 - j) poruszać się tylko po STREFIE B oraz w ograniczonym stopniu po STREFIE A i STREFIE C,

- 4) **ratownik czysty R2** powinien:
- a) nanosić roztwór dekontaminacyjny przy użyciu opryskiwacza,
 - b) unikać możliwości pochłapania do podczas mycia ratownika brudnego szczotką,
 - c) nie wkraczać w STREFĘ B oraz STREFĘ C,
 - d) poruszać się wyłącznie po STREFIE G,
 - e) w miarę potrzeb i możliwości otwierać i zamykać dopływ wody do kabiny dekontaminacyjnej,
- 5) **dowódca D** powinien:
- a) nadzorować i kontrolować proces mycia,
 - b) kontrolować czas przebywania w STREFIE B ratowników już umytych poddawanych działaniu roztworu dekontaminacyjnego (w tym celu wskazane jest wsparcie się dodatkowym ratownikiem lub meldunkowym pracującym w strefie II czystej),
 - c) decydować o ilości ratowników brudnych znajdujących się w wannie pneumatycznej uwzględniając:
 - czas mycia ratownika brudnego,
 - niezbędny czas oddziaływania roztworu dekontaminacyjnego,
 - czas spłukiwania roztworu dekontaminacyjnego,
 - czas rozbierania ratownika brudnego,
 - d) decydować o możliwości wprowadzenia kolejnego ratownika brudnego do STREFY B.

KOLEJNOŚĆ CZYNNOŚCI PODCZAS MYCIA

1. Wejście ratownika brudnego do wanny pneumatycznej.
2. Umycie rąk roztworem dekontaminacyjnym w wiadrze / pojemniku.
3. Wejście do kuwety / pojemnika napełnionego roztworem dekontaminacyjnym.
4. Wypłukanie w roztworze dekontaminacyjnym podeszwy butów przez ratownika brudnego.
5. Naniesienie roztworu dekontaminacyjnego na całe ubranie przez ratownika czystego R2.
6. Dokładne umycie całego ubrania, maski z filtropochłaniaczem, rękawic oraz butów ratownika brudnego przez ratownika czystego R1 szczotką z miękkim włosiem cyklicznie płukaną i namoczoną w roztworze dekontaminacyjnym. Należy szczególnie pamiętać o dokładnym umyciu okolic maski, zamka ubrania, pod pachami i w kroku.
7. Mycie wykonywane zgodnie z zasadą od góry do dołu.
8. Ponowne naniesienie roztworu dekontaminacyjnego na ratownika brudnego przez ratownika czystego R2.
9. Wyjście ratownika brudnego z kuwety i pozostanie z wannie pneumatycznej w zasięgu operowania ratownika czystego R2.
10. Cykliczne nanoszenie roztworu dekontaminacyjnego na powierzchnię ubrania ratownika brudnego z zachowaniem zasady, że roztwór musi utrzymywać się na całej powierzchni ubrania przez wskazany czas.

UWAGA

Należy pamiętać, że w porze letniej parowanie z ubrania jest wyższe, w związku z tym częstotliwość nanoszenia roztworu dekontaminacyjnego musi być większa (krótsze przerwy).

Czas działania roztworu dekontaminacyjnego (czas w jakim roztwór dekontaminacyjny musi utrzymywać się na ubraniu) jest uzależniony od rodzaju patogenu oraz od rodzaju użytego preparatu biobójczego oraz jego stężenia i każdorazowo ustala go właściwy Państwowy Inspektor Sanitarny nadzorujący proces dekontaminacji. Czas w jakim poszczególni ratownicy brudni mają przebywać po umyciu w wannie pneumatycznej kontroluje dowódca D.

Fot. 3. Strefa mycia.

3. **STREFA C** – strefa splukiwania ubrań ochronnych ratowników.

- 1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:
 - a) kabina dekontaminacyjna,
 - b) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,
- 2) **ratownik czysty** powinien:
 - a) na polecenie ratownika czystego R1 przejść do STREFY C i wejść do kabiny dekontaminacyjnej,
 - b) poddać się procesowi splukania roztworu dekontaminacyjnego zgodnie z instrukcją otrzymaną od ratownika czystego R1, tzn. sekwencyjnie się obracać, unosić i opuszczać ręce i nogi,
 - c) na polecenie ratownika czystego R1 lub R3 opuścić kabinę dekontaminacyjną w kierunku STREFY D,
 - d) nie opuszczać STREFY C bez wyraźnego polecenia ratownicza czystego R3,
- 3) **ratownik czysty R1** powinien:
 - a) na polecenie dowódcy D nakazać ratownikowi brudnemu przejście do STREFY C,
 - b) pokazać sekwencję ruchów jakie ratownik brudny musi wykonać w kabynie dekontaminacyjnej,

- c) w razie potrzeby na polecenie dowódcy D nakazać ratownikowi brudnemu opuszczenie kabiny dekontaminacyjnej, ale pozostania w STREFIE C,
- 4) **ratownik czysty R3** powinien:
 - a) na polecenie dowódcy D nakazać ratownikowi brudnemu przejście do STREFY D,
 - b) w razie potrzeby na polecenie dowódcy D nakazać ratownikowi brudnemu opuszczenie kabiny dekontaminacyjnej, ale pozostania w STREFIE C,
- 5) **ratownik czysty R2 lub R5 lub ratownik pracujący w strefie II** (jedna osoba) na polecenie dowódcy D otwiera i zamyka dopływ wody do kabiny dekontaminacyjnej nie zmieniając swojej STREFY,
- 6) **dowódca D** powinien:
 - a) kontrolować niezbędny czas potrzebny do splukania roztworu dekontaminacyjnego,
 - b) pilnować by w kabinie dekontaminacyjnej przebywał tylko jeden ratownik brudny,
 - c) wydać polecenie ratownikowi czystemu R1 wprowadzenia ratownika brudnego do kabiny dekontaminacyjnej,
 - d) wydawać polecenia otwarcia dopływu wody do kabiny dekontaminacyjnej,
 - e) wydawać polecenia zamknięcia dopływu wody do kabiny dekontaminacyjnej,
 - f) wydać polecenie ratownikowi czystemu R1 lub R3 wyprowadzenia ratownika brudnego z kabiny dekontaminacyjnej,
 - g) wydać polecenie ratownikowi czystemu R3 wyprowadzenia ratownika ze STREFY C.

KOLEJNOŚĆ CZYNNOŚCI PODCZAS SPŁUKIWANIA ROZTWORU DEKONTAMINACYJNEGO

1. Wejście ratownika brudnego do kabiny dekontaminacyjnej.
2. Otworzenie zaworu dopływu wody do kabiny dekontaminacyjnej.
3. Sekwencyjne podnoszenie rąk i nóg oraz powolne obracanie się z zatrzymaniem co 45° (8 razy w trakcie jednego obrotu).
4. Zamknięcie zaworu dopływu wody do kabiny dekontaminacyjnej.
5. Jeżeli kabina posiada powiększoną wannę pneumatyczną na wyjściu to wówczas przejście do wanny pneumatycznej w celu oczekiwania na rozebranie.
6. Czas w jakim poszczególni ratownicy brudni mają przebywać w kabinie dekontaminacyjnej kontroluje dowódca D.

UWAGA

Jeżeli ratownik brudny ma mankiety rękawic zewnętrznych w rękawach ubrania ochronnego (wersja zalecana) wówczas w kabinie dekontaminacyjnej stara się nie podnosić dłoni powyżej łokci. Natomiast jeżeli ratownik brudny ma mankiety rękawic zewnętrznych na rękawach ubrania ochronnego wówczas w kabinie dekontaminacyjnej stara się cały czas trzymać dłonie powyżej łokci.

Fot. 4. Kabina dekontaminacyjna.

4. **STREFA D** – strefa rozbierania ratowników.

1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:

- a) plandeka o wymiarach min. 3 m x 3 m – do rozbierania,
- b) worki na odpady medyczne o poj. 60 l i 120 l,
- c) pojemniki twarodościenne na odpady medyczne o poj. 60 l,
- d) taśma klejąca wodoodporna,
- e) zalecane nożyki jednorazowe (podobnego typu jak nożyki do tapet),
- f) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,

2) **ratownik brudny** powinien:

- a) wykonywać dokładnie polecenia ratowników czystych R3 i R4,
- b) wejść do strefy dopiero po wyraźnym poleceniu ratownika czystego R3,
- c) wejść na plandekę do rozbierania,
- d) na polecenie ratowników czystych R3 i R4 wycofać ręce z rękawic,
- e) stale trzymać głowę wysoko by nie dotykać filtropochłaniaczem o odzieży znajdującej się pod ubraniem ochronnym,
- f) po zdjęciu ubrania ochronnego do kolan zlizować paski maski dotykając jedynie elementów maski, które znajdowały się pod kapturem ubrania,
- g) pochylić się do przodu umożliwiając zdjęcie maski w sposób bezpieczny,
- h) zdjąć buty opuszczając plandekę,
- i) zdjąć rękawice wewnętrzne w sposób bezpieczny wrzucając je do worka na odpady,
- j) na polecenie ratownika czystego R5 przejść do STREFY E,

3) **ratownik czysty R3** powinien:

- a) za zgodą dowódcy D wydać polecenia ratownikowi brudnemu wejścia do STREFY D;

4) **ratownik czysty R4** powinien:

- a) pakować elementy ubrania ochronnego do worków na odpady zgodnie z przyjętymi zasadami,

5) **ratownicy czysti R3 i R4** powinni:

- a) unikać zbędnego kontaktu z ratownikiem brudnym,
- b) wydawać jasne i zrozumiałe polecenia ratownikowi brudnemu,

- c) pilnować by ratownik brudny nie opuszczał głowy by nie doszło do kontaminacji wtórnej,
- d) wydać polecenie ratownikowi brudnemu by wycofał ręce z rękawic jednocześnie zabezpieczając by nie doszło do rozszczelnienia połączenia pomiędzy ubraniem, a rękawicami,
- e) usunąć taśmę klejącą doszczelniającą maskę i zamek ubrania,

Fot. 5. Wyjęcie rąk z rękawic.

Fot. 6. Usunięcie taśmy klejącej.

- f) zdjąć ubranie ochronne do kolan w taki sposób by nie dotknąć ratownika brudnego oraz jego odzieży wewnętrznej swoimi rękawicami i ubraniem ochronnym oraz zewnętrzną stroną ubrania ochronnego ratownika brudnego,

Fot. 7. Zdjęcie kaptura.

Fot. 8. Zdjęcie ubrania.

- g) wydać polecenie ratownikowi brudnemu zluzowania pasków maski dotykając jedynie elementów maski, które znajdowały się pod kapturem ubrania,

Fot. 9. Poluzowanie maski.

- h) wydać polecenie by ratownik brudny pochylił się do przodu umożliwiając zdjęcie maski w sposób bezpieczny,

Fot.10. Pochylenie się i zdjęcie maski.

- i) zdjąć buty ratownikowi brudnemu w taki sposób by od razu po zdjęciu buta opuścił plandekę,

Fot.11. Zdjęcie butów.

- j) zapakować elementy ubrania zgodnie z przyjętymi zasadami do worków na odpady,

Fot.12. Bezpieczne zdjęcie rękawic wewnętrznych.

Fot.13. Pakowanie do worka na odpady.

- k) wynieść worki do STREFY F.
- 6) **ratownik czysty R5** powinien:
 - a) podawać worki i pojemniki na odpady oraz taśmę klejącą,
 - b) w miarę potrzeb podać nożyk jednorazowy,
 - c) nanosić roztwór dekontaminacyjny na worki na odpady w czasie pakowania (przy wykorzystaniu dwóch opryskiwaczy w procesie dekontaminacji),
 - d) pilnować by ratownik brudny nie opuszczał głowy,
- 7) przy wykorzystywaniu jednego opryskiwacza w procesie dekontaminacji **ratownik czysty R2** powinien:
 - a) nanosić roztwór dekontaminacyjny na worki na odpady w czasie pakowania,
- 8) **dowódca D** powinien:
 - a) wydać zgodę ratownikowi czystemu R3 na wprowadzenie ratownika brudnego do STREFY D,
 - b) kontrolować proces rozbierania ratownika brudnego,
 - c) pilnować by ratownik brudny nie opuszczał głowy,
 - d) wydać zgodę na przejście ratownika brudnego do STREFY E.

KOLEJNOŚĆ CZYNNOŚCI PODCZAS ROZBIERANIA

1. Wejście ratownika brudnego na plandekę.
2. Usunięcie taśmy klejącej doszczelniającej połączenie ubrania z maską oraz zamek.
3. Wycofanie dłoni z rękawic zewnętrznych w taki sposób by rękawice wewnętrzne pozostały na dłoniach.

**Jeżeli taśma klejąca jest zbyt ciasno zaklejona
wówczas chwilowo odstępujemy od wycofania rąk
do momentu zdjęcia ubrania na wysokość pasa.**

Jeżeli podczas próby wycofania ręki rękawica odpadła od ubrania, wówczas szybko ściskamy mankiet rękawa, wycofujemy rękę jak najbardziej z rękawa (najlepiej całkowicie), rękaw rolując zwijamy tyle na ile jest to możliwe, a następnie przyklejamy go do ubrania.

4. Rozpięcie ubrania z jednoczesnym rozchylaniem ubrania w taki sposób by nie dotknąć ratownika brudnego rękawicami, ubraniem ochronnym ratownika czystego, ani zewnętrzną częścią ubrania ochronnego ratownika brudnego.
 5. Zdjęcie kaptura.
 6. Zsuniecie ubrania poniżej wysokości kolan (w przypadku gdy taśma klejąca była zbyt mocno zaciśnięta wówczas, gdy ubranie jest zsunięte na wysokość pasa i łokci usuwamy taśmę klejącą ostrożnie wyjmujemy ręce pilnując by połączenie między rękawem ubrania a rękawicą nie rozszczelniło się.
 7. Poluzowanie pasków maski.
 8. Pochylenie się ratownika brudnego.
 9. Zdjęcie maski.
 10. Zdjęcie butów z jednoczesnym opuszczeniem plandeki.
 11. Bezpieczne zdjęcie rękawic wewnętrznych.
 12. Włożenie elementów ubrania w worki na odpady zgodnie z przyjętymi zasadami.
 13. Naniesienie roztworu dekontaminacyjnego do wewnątrz ubrania.
 14. Zaklejenie pełnych worków z odpadami.
 15. Naniesienie roztworu dekontaminacyjnego na worki z odpadami.
 16. Włożenie zaklejonych worków w drugi worek.
 17. Zaklejenie drugiego worka.
 18. Naniesienie roztworu dekontaminacyjnego na drugi worek.
 19. Wyniesienie worków z odpadami do STREFY F.
5. **STREFA E** – strefa mycia rąk.
- 1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:
 - a) stolik,
 - b) pojemnik z kranikiem napełniony wodą o poj. min. 5 l,
 - c) mydło w płynie z dozownikiem,
 - d) kuweta / pojemnik na wodę z mydlinami o poj. min. 5 l,
 - e) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,
 - 2) **ratownik** brudny powinien:
 - a) wykonywać dokładnie polecenia ratowników czystych R5,
 - b) wejść do strefy dopiero po wyraźnym poleceniu ratownika czystego R5,
 - c) umyć ręce,
 - d) założyć buty jeżeli zostały wcześniej przygotowane,
 - e) udać się do miejsca regeneracji dla zdekontaminowanych ratowników,
 - 3) **ratownik czysty R5** powinien:
 - a) za zgodą dowódcy D wydać polecenia ratownikowi brudnemu wejścia do STREFY E,
 - b) otworzyć kranik w pojemniku z wodą,
 - c) nanieść mydło na ręce ratownikowi brudnemu,
 - d) kontrolować proces mycia rąk ratownika brudnego,

- e) wskazać miejsce regeneracji dla ratowników zdekontaminowanych,
 - f) nakazać opuszczenie strefy E i udanie się do miejsce regeneracji dla ratowników zdekontaminowanych,
- 4) **dowódca D** powinien:
- a) wydać zgodę ratownikowi czystemu R5 na wprowadzenie ratownika brudnego do STREFY E,
 - b) kontrolować proces mycia rąk ratownika brudnego,
 - c) wydać zgodę na przejście ratownika brudnego do miejsce regeneracji dla ratowników zdekontaminowanych,

Fot. 14. Mycie rąk.

6. **STREFA F** – strefa składowania odpadów:

- 1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:
 - a) folia ochronna o wymiarach min. 5 m x 5 m – do zabezpieczenia miejsca składowania odpadów,
 - b) pojemniki twarodościenne na odpady medyczne o poj. 60 l,
 - c) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,
- 2) **ratownik czysty R4** powinien:
 - a) składować worki z odpadami na folii,
 - b) w razie potrzeby pakować worki z odpadami do pojemników twarodościennych,
- 3) **ratownik czysty R3** powinien:
 - a) w razie potrzeby pomagać w pakowaniu worków z odpadami do pojemników twarodościennych,
- 4) **ratownik czysty R5** powinien:
 - a) nanosić roztwór dekontaminacyjny na składowane w ogródku na odpady worki z odpadami,
- 5) przy wykorzystywaniu jednego opryskiwacza w procesie dekontaminacji **ratownik czysty R2** powinien:
 - a) nanosić roztwór dekontaminacyjny na składowane w ogródku na odpady worki z odpadami,

- 6) **dowódca D** powinien:
 - a) nadzorować proces składowania i pakowania worków z odpadami.
 - b) nadzorować proces składowania worków z odpadami.
7. **STREFA H** – strefa dekontaminacji technicznej sprzętu. Strefę tworzy się w sytuacji podjęcia decyzji o dekontaminacji właściwej sprzętu na miejscu działań.

**STREFY H nie tworzy się jeżeli zapadła decyzja,
że cały sprzęt będzie utylizowany lub, że dekontaminacja właściwa sprzętu
będzie realizowana w innym miejscu lub innym czasie.**

- 1) **sprzęt** wykorzystany w strefie:
 - a) zbiornik do przeprowadzenia dekontaminacji technicznej sprzętu wraz z elementami pozwalającymi dociążyć sprzęt dekontaminowany – jeżeli dekontaminacja techniczna sprzętu będzie prowadzona na miejscu działań,
 - b) zestaw tyczek z taśmą ogrodzeniową,
- 2) **ratownik czysty R1** powinien:
 - a) przed opuszczeniem STREFY B poddać się dekontaminacji polegającej na nanoszeniu roztworu dekontaminacyjnego z opryskiwacza przez odpowiedni czas,
- 3) **ratownik czysty R1 i ratownik czysty R4** powinni:
 - a) umieścić wyznaczony sprzęt w zbiorniku z roztworem dekontaminacyjnym w taki sposób by ograniczyć do minimum występowanie pęcherzyków powietrza oraz wystawanie sprzętu ponad powierzchnię roztworu dekontaminacyjnego,
 - b) w razie potrzeby przyłożenie wystającego sprzętu kratą, drabinką lub podestem ratowniczym,
 - c) dociążenie kraty, drabinki lub podestu ratowniczego,
- 4) **dowódca D** powinien:
 - a) nadzorować odpowiednie wkładanie sprzętu do zbiornika z roztworem dekontaminacyjnym,
 - b) kontrolować czas dekontaminacji technicznej sprzętu.

IV. DEKONTAMINACJA RATOWNIKÓW CZYSTYCH R1, R2, R3 i R4

KOLEJNOŚĆ CZYNNOŚCI PODCZAS DEKONTAMINACJI RATOWNIKÓW CZYSTYCH

1. Naniesienie roztworu dekontaminacyjnego z opryskiwacza na ratowników czystych R1, ratowników czystych R3 i ratowników czystych R4.
2. Przejście ratownika czystego R1 ze STREFY B do STREFY D z pominięciem kabiny dekontaminacyjnej.
3. Rozebranie ratownika czystego R1 przez ratowników czystych R3 i ratowników czystych R4 analogicznie jak ratownika brudnego.
4. Przejście ratownika czystego R2 do STREFY D.
5. Rozebranie ratownika czystego R4 przez ratownika czystego R3 i ratowników czystych R2 analogicznie jak ratownika brudnego.
6. Przejście ratowników czystych R5 do STREFY D ale nie wchodząc na plandekę.
7. Rozebranie ratownika czystego R3 przez ratownika czystego R2 wspieranego przez ratowników czystych R5 analogicznie jak ratownika brudnego.
8. Rozebranie ratownika czystego R2 przez ratownika czystego R5 analogicznie jak ratownika brudnego.
9. Zdjęcie rękawic i umycie rąk przez ratownika czystego R5.